

Briselē, 2022. gada 20. maijā
(OR. en)

9363/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0160(COD)

ENER 186
CLIMA 227
CONSOM 127
TRANS 307
AGRI 211
IND 188
ENV 462
COMPET 359
ECOFIN 463
RECH 261
CODEC 762
IA 78

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 19. maijs
Saņēmējs:	Padomes ģenerālsēkretariāts
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 222 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA, ar ko groza Direktīvu (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu, Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti un Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 222 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 222 *final*

Briselē, 18.5.2022.
COM(2022) 222 final

2022/0160 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu, Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti un Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Eiropas zaļā kursa uzmanības centrā ir energoefektivitāte un atjaunīgā enerģija. Pašreizējā starptautiskā spriedze pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā, vispārējais ģeopolitisks konteksts un ļoti augstās enerģijas cenas ir saasinājušas vajadzību paātrināt energoefektivitātes nodrošināšanu un atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu Savienībā ar mērķi izveidot energosistēmu, kas būtu neatkarīgāka no trešajām valstīm. Paātrinot zaļo pāreju uz atjaunīgo enerģiju un palielinot energoefektivitāti, samazināsies emisijas, kā arī nepieciešamība pēc importēta fosilā kurināmā un tiks nodrošinātas pieņemamas enerģijas cenas Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem visās ekonomikas nozarēs.

Savienības energoefektivitātes un atjaunīgās enerģijas mērķrādītājiem būtu jāatspoguļo neatliekamā vajadzība paātrināt energoefektivitātes nodrošināšanu un atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu, tādēļ tie būtu jāpalielina. Šie pārskatītie mērķrādītāji aizstāj grozījumus mērķrādītājos, kas ierosināti 2021. gada 14. jūlijā pieņemtajos priekšlikumos pārstrādāt Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti¹ un grozīt Direktīvu (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu².

Turklāt, ņemot vērā, ka ēkas rada 40 % no enerģijas patēriņa un 36 % no energopatēriņu ietekmējošām tiešajām un netiešajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, jāpaplašina saules enerģijas iekārtu izvietošana ēkās. Tas ir viens no ātrākajiem veidiem, kā plašā mērogā izvērst atjaunīgo enerģiju, samazināt fosilā kurināmā izmantošanu ēkās un paātrināt ar šo ēku enerģijas patēriņu saistīto dekarbonizāciju un elektrifikāciju.

Turklāt ir konstatēts, ka viens no galvenajiem šķēršļiem investīcijām atjaunīgajā enerģijā un saistītajā infrastruktūrā ir ilgas un sarežģītas administratīvās procedūras. *RES Simplify* pētījuma starposma ziņojumā, kas sagatavots Komisijas vajadzībām³ un publicēts kopā ar šo priekšlikumu, norādīts, ka administratīvās un tīkla problēmas veido aptuveni 46 % no visiem identificētajiem šķēršļiem, un paredzams, ka nākotnē šis apjoms pieaugs. Attiecībā uz dažām plaši izplatītām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām, piemēram, vēja enerģiju un fotoelementiem, administratīvie šķēršļi kļūst arvien būtiskāki par citiem šķēršļu veidiem. Līdz ar enerģijas pārejas progresu, atjaunīgo energoresursu tehnoloģijām attīstoties un projektiem kļūstot mazāk atkarīgiem no atbalsta shēmām, administratīvie šķēršļi kļūst pamanāmāki.

Visbiežāk sastopamie ar atjaunīgās enerģijas projektu administratīvo procesu saistītie šķēršļi, kas konstatēti *RES Simplify* pētījumā⁴, ir birokrātiskais slogs, nepārredzami procesi, tiesiskās saskaņotības trūkums, kā arī nepilnīgs un neskaidrs ietvars un vadlīnijas, kas izraisa esošo kompetento iestāžu tiesību aktu atšķirīgu interpretāciju.

Pretrunīgie sabiedriskie labumi ir otrs galvenais cēlonis, kas rada šķēršļus atjaunīgo energoresursu iekārtu plašākai izmantošanai. Tas jo īpaši attiecas uz vēja enerģiju, ģeotermālo enerģiju un hidroenerģiju, kā arī saules fotoelementiem. Visizteiktākie šķēršļi ir saistīti ar vides aizsardzību (biodaudzveidību un apdraudēto sugu aizsardzību, ūdensobjektu

¹ COM(2021)558.

² COM(2021)557.

³ Tehniskais atbalsts AER politikas izstrādei un īstenošanai — AER iekārtu atļauju izsniegšanas un administratīvo procedūru vienkāršošana ("RES Simplify"); <https://data.europa.eu/doi/10.2833/239077>.

⁴ *RES Simplify* pētījumā ir konstatēti un uzskaitīti dažāda veida administratīvie šķēršļi, kas skar atjaunīgās enerģijas projektus. *RES Simplify* starposma ziņojums, 14.–16. lpp.

aizsardzību), citiem zemes izmantošanas veidiem un militāriem/ gaisa aizsardzības jautājumiem.

Savukārt citi pētījumā konstatētie šķēršļi ir saistīti ar politikas lēmumu pieņemēju atbalsta trūkumu vai ilgstošu valsts vai privāto iestāžu vai pašas sabiedrības pretestību.

Visbeidzot, ir konstatēts, ka problēmas, kas saistītas ar tīkla pieslēgumiem un darbības procedūrām, nopietni ietekmē atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu vairākās dalībvalstīs.

2022. gada 18. janvārī Komisija publicēja uzaicinājumu sniegt pierādījumus un rīkot atklātu sabiedrisko apspriešanu, lai apkopotu ieinteresēto personu atsauksmes par atļauju piešķiršanas procedūrām un procesiem saistībā ar atjaunīgās enerģijas projektiem⁵. Šī sabiedriskā apspriešana notika, ņemot vērā faktu, ka tiek gatavots Komisijas Ieteikums par atļauju piešķiršanas procedūrām un elektroenerģijas pirkuma līgumiem (EPL), kas pieņemts 18. maijā, kā arī šo priekšlikumu. Šīs sabiedriskās apspriešanas rezultāti apstiprina, ka administratīvie šķēršļi ir galvenais trūkums, kas liedz paātrināt no atjaunīgajiem energoresursiem iegūtas enerģijas plašāku izmantošanu (sīkāku informāciju skatīt 3. sadaļā).

Šo šķēršļu rezultātā atjaunīgās enerģijas projektu īstenošanas laiks var ilgt līdz pat desmit gadiem. Tāpēc priekšnosacījums atjaunīgās enerģijas projektu īstenošanas paātrināšanai ir atļauju piešķiršanas procesa vienkāršošana un saīsināšana, kā noteikts *REPowerEU* paziņojumā⁶. Priekšlikuma mērķis ir koordinētā un saskaņotā veidā visā ES vēl vairāk vienkāršot un saīsināt administratīvo atļauju piešķiršanas procesus, kas piemērojami atjaunīgās enerģijas projektiem. Tas nepieciešams, lai paātrinātu atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu visā ES un tādējādi nodrošinātu, ka tiek sasniegti ES vērienīgie klimata un enerģētikas mērķrādītāji 2030. gadam un klimatneitralitātes mērķis līdz 2050. gadam.

• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ar šo priekšlikumu tiek grozīta esošā Direktīva (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu. Tā ir balstīta uz atjaunīgās enerģijas projektu administratīvo procesu racionalizēšanas esošo sistēmu, kura cita starpā ievieš maksimālo atļauju piešķiršanas procesa ilgumu, kas piemērojams atjaunīgās enerģijas stacijām. Tomēr pašreizējās ģeopolitiskās situācijas kontekstā ir nepieciešami papildu pasākumi, lai vēl vairāk palielinātu atjaunīgās enerģijas piegādi Savienībā. Jo īpaši nepieciešami pastiprināti pasākumi, kas paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras jaunām atjaunīgās enerģijas stacijām vai esošo iekārtu pielāgošanai.

Turklāt Savienības mērķrādītājam atjaunīgās enerģijas jomā jābūt vērienīgākam. 2021. gada 14. jūlijā pieņemtā priekšlikuma grozīt Direktīvu (ES) 2018/2001 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā⁷ šis mērķrādītājs jau tika paaugstināts no 32 % līdz 40 %. Tomēr, ņemot vērā radikālas izmaiņas enerģētikas, apkures un transportā izmantotā fosilā kurināmā tirgus nosacījumos, tostarp jautājumus saistībā ar cenu paaugstināšanos un nepieciešamību ES pakāpeniski izbeigt tās atkarību no enerģijas, kas tiek importēta no Krievijas, 2030. gada atjaunīgo energoresursu mērķrādītājs jāpaaugstina līdz 45 %, lai labāk sekmētu minētās norises, kā arī nodrošinātu konkurētspējīgas enerģijas cenas.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13334-Atjaunigas-enerģijas-projekti-atlauju-pieskirsanas-procesi-un-elektroenerģijas-pirkuma-ligumi_lv.

⁶ *REPowerEU*: vienota Eiropas rīcība cenas ziņā pieejamākai, drošākai un ilgtspējīgākai enerģijai, COM(2022) 108 final (“*REPowerEU* paziņojums”).

⁷ COM(2021)557.

Šis priekšlikums groza arī Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti. Tas ir balstīts uz esošo sistēmu par ēku energoefektivitāti un atjaunīgo enerģiju. Priekšlikums ievieš pienākumus dalībvalstīm veicināt saules enerģijas iekārtu izvietojumu ēkās.

2021. gada 14. jūlijā pieņemtā direktīvas par energoefektivitāti pārstrādāšanas priekšlikuma 4. panta 1. punktā Savienības energoefektivitātes mērķrādītājs 2030. gadam jau tika paaugstināts līdz 9 % salīdzinājumā ar 2020. gada atsaucē scenārija prognozēm. Tomēr, ņemot vērā augstās enerģijas cenas un radikālas izmaiņas tirgus apstākļos, kā rezultātā pieaugusi energoefektivitātes pasākumu izmaksefektivitāte, un nepieciešamību Savienībai pārvarēt tās atkarību no fosilā kurināmā un enerģijas importa no Krievijas, jāturpina palielināt 2030. gada energoefektivitātes mērķrādītāji līdz 13 %, lai nodrošinātu, ka šis mērķis un dekarbonizācijas mērķrādītāji tiek sasniegti ātri un izmaksefektīvi. Tādējādi priekšlikums groza arī Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti, lai stiprinātu energoefektivitāti un palielinātu Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju 2030. gadam.

Komisija informēs līdztiesīgos likumdevējus, ka:

- jāuzskata, ka jūlijā pieņemtā priekšlikuma grozīt Direktīvu (ES) 2018/2001 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir aizstāts ar šā priekšlikuma 1. panta 2. punktu;
- šā priekšlikuma 2. pants būtu jāuzskata par pievienotu Direktīvas 2010/31/ES pārstrādāšanas priekšlikumam, kas iesniegts 2021. gada 15. decembrī⁸. Tāpēc, ja tas tiks pieņemts, tas būtu jāatspoguļo minētās direktīvas pārstrādātajā redakcijā;
- šā priekšlikuma 3. pants būtu jāuzskata par pievienotu 4. panta 1. punktam Direktīvas 2012/27/ES pārstrādāšanas priekšlikumā, kas iesniegts 2021. gada 14. jūlijā. Tāpēc, ja tas tiks pieņemts, tas būtu jāatspoguļo minētās direktīvas pārstrādātajā redakcijā.

• **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums atbilst plašākam iniciatīvu kopumam, kura mērķis ir uzlabot Savienības enerģētisko noturību un sagatavoties iespējamām ārkārtas situācijām, sevišķi Komisijas paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” priekšlikumiem, jo īpaši pārskatītajai Direktīvai (ES) 2018/2001 un Direktīvu 2010/31/ES un 2012/27/ES pārstrādātajām redakcijām.

Pēc nesenajām ģeopolitiskajām norisēm Komisija 2022. gada martā izdeva *REPowerEU* paziņojumu. Saskaņā ar *REPowerEU* paziņojumu Komisija ir publicējusi ieteikumu par atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu atjaunīgās enerģijas projektiem, kam pievienoti norādījumi, lai palīdzētu dalībvalstīm paātrināt atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas stacijām. Tas dalībvalstīm sniegs instrumentus, lai jau sāktu samazināt laiku, kas nepieciešams atjaunīgās enerģijas staciju pieteikumu apstiprināšanai, un tādējādi ātri reaģētu uz bezprecedenta enerģētikas krīzi, ko izraisījusi pašreizējā ģeopolitiskā situācija. Turklāt Komisija šo priekšlikumu iesniedz, lai nodrošinātu, ka projekti visā Savienībā tiek apstiprināti vienkāršākā un ātrākā veidā. Šī ieteikuma ar juridisku priekšlikumu ievērošana sniegs lielāku noteiktību projektu virzītājiem un investoriem, savukārt dalībvalstīm jau tagad vajadzētu virzīties uz to, lai paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras saskaņā ar ieteikumu. Turklāt ātrai un efektīvai ieteikuma īstenošanai var būt galvenā nozīme, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis pilda savus jaunos pienākumus saskaņā ar pašreizējo priekšlikumu.

Priekšlikuma mērķis ir vēl vairāk racionalizēt atjaunīgās enerģijas jomā piemērojamo atļauju piešķiršanas procesu dažādos posmos, tostarp iespējamās ietekmes uz vidi novērtējumu. Atjaunīgās enerģijas un vides rīcībpolitikas mērķi ir savstarpēji cieši saistīti, jo šīs abas jomas kalpo vienam un tam pašam vispārējam mērķim — panākt klimata pārmaiņu mazināšanu.

⁸ COM(2021) 802.

Priekšlikumā ir nostiprināta loma, kāda var būt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/42/EK veiktajiem plānu vai programmu vidiskajiem novērtējumiem⁹ attiecībā uz atjaunīgās enerģijas ātrāku izvēršanu, jo īpaši izraugoties atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas. Priekšlikumā ir arī paredzēts īpašs regulējums atļauju piešķiršanas procedūrām atsevišķiem atjaunīgās enerģijas projektiem, kas tiek īstenoti gan atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgās teritorijās, gan ārpus šīm teritorijām. Šāds regulējums efektīvi apvieno vajadzību ātri un vienkārši apstiprināt lielāko daļu projektu, kuri, visticamāk, neradīs vides riskus, ar augstu aizsardzības līmeni, nodrošinot visproblemātiskāko projektu rūpīgāku pārbaudi.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikums ir balstīts uz diviem juridiskajiem pamatiem:

- Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 194. panta 2. punkts¹⁰, kurš nodrošina juridisko pamatu, lai ierosinātu pasākumus jaunu un atjaunīgu enerģijas veidu izstrādei un energoefektivitātes veicināšanai, kas ir viens no LESD 194. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktajiem Savienības enerģētikas rīcībpolitikas mērķiem;

- LESD 192. panta 1. punkts, kas nodrošina juridisko pamatu, lai grozītu Savienības vides *acquis* piemērošanu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Nepieciešamība pēc ES rīcības

Dalībvalstis vienas pašas nevar panākt izmaksefektīvu, ātru un plaša mēroga ilgtspējīgas atjaunīgās enerģijas izvēršanu saskaņā ar Eiropas zaļā kursa un *REPowerEU* paziņojuma vērienīgajām iecerēm. Ir nepieciešama ES pieeja, kas nodrošinātu atbilstošus stimulus dalībvalstīm ar dažāda vēriena iecerēm nolūkā saskaņotā veidā paātrināt enerģētikas pāreju no tradicionālās energosistēmas, kurā izmanto fosilo kurināmo, uz pilnīgāk integrētu un energoefektīvāku energosistēmu, kas balstīta uz atjaunīgo enerģiju.

Ņemot vērā to, ka dalībvalstu enerģētikas rīcībpolitikas atšķiras, ES mēroga rīcība, kas tiek atbalstīta ar stingru pārvaldības sistēmu, visticamāk, sasniegs ES klimata mērķrādītāju un nepieciešamo atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu salīdzinājumā ar tikai valsts vai vietēja mēroga rīcību.

Ilgas un sarežģītas administratīvās procedūras ir galvenais šķērslis investīcijām atjaunīgajā enerģijā un ar to saistītajā infrastruktūrā. Atļauju piešķiršanas procedūru ilgums un sarežģītība attiecībā uz dažādām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām un dalībvalstīm ļoti atšķiras. Kaut arī dalībvalstis var rīkoties, lai novērstu šos valsts līmenī pastāvošos šķēršļus, ir vajadzīga saskaņota Eiropas pieeja atļauju piešķiršanas procedūru un administratīvo procesu saīsināšanai un vienkāršošanai, lai paātrinātu nepieciešamo atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu. Tas savukārt ir nepieciešams, lai ES sasniegtu savus klimata un enerģētikas mērķrādītājus 2030. gadam un tās ilgtermiņa klimatneitralitātes mērķi, kā arī pakāpeniski izbeigtu atkarību no Krievijas fosilā kurināmā un samazinātu enerģijas cenas. Ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās enerģētikas rīcībpolitikas, prioritātes un procedūras un to, ka steidzami

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu.

¹⁰ OV C 326, 26.10.2012., 1. lpp.

jāpaātrina atjaunīgās enerģijas plašāka izmantošana visās dalībvalstīs, izvirzītos mērķus ir lielāka iespēja sasniegt ar ES līmeņa rīcību nekā ar valsts vai vietēja mēroga rīcību.

Savienības līmeņa rīcība ir nepieciešama, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis sniedz ieguldījumu ES līmenī saistošā energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanā un ka tas tiek sasniegts kopīgi un izmaksefektīvi. Savienības rīcība papildinās un pastiprinās valsts un vietējo rīcību nolūkā palielināt centienus energoefektivitātes jomā.

ES pievienotā vērtība

ES mēroga rīcība atjaunīgās enerģijas un energoefektivitātes jomās dod pievienoto vērtību, jo tā ir efektīvāka un lietderīgāka par atsevišķu dalībvalstu rīcību un ļauj izvairīties no sadrumstalotas pieejas, saskaņoti risinot jautājumu par Eiropas energosistēmas pārkārtošanu.

Eiropas pieeja ļauj visām dalībvalstīm pilnībā realizēt to potenciālu izmaksefektīvi izvērst atjaunīgo enerģiju, kas nepieciešams, lai sasniegtu Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītājus, nodrošinot, ka atjaunīgās enerģijas ražošanas jauda tiek vienmērīgi izvēsta visās dalībvalstīs.

Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāji 2030. gadam ir kopēji mērķrādītāji. Šajā sakarā saskaņotām Savienības rīcībpolitikām ir lielākas izredzes līdz 2050. gadam pārveidot Savienību par klimatneitrālu kontinentu.

- **Proporcionalitāte**

Iniciatīva atbilst proporcionalitātes principam. Ņemot vērā bezprecedenta ģeopolitisko situāciju, ko radījis Krievijas iebrukums Ukrainā, un augstās enerģijas cenas, ir nepārprotami nepieciešama koordinēta un steidzama rīcība, lai paātrinātu atjaunīgo energoresursu plašāku izmantošanu. Līdzsvars starp pienākumiem un dalībvalstīm atvēlēto elastību attiecībā uz to, kā sasniegt mērķus, tiek uzskatīts par pienācīgu, ņemot vērā nepieciešamību sasniegt 2030. gada klimata un enerģētikas mērķrādītājus un Eiropas Klimata aktā noteikto klimatneitralitātes mērķi, kā arī steidzamību samazināt gan Savienības energoatkarību, gan enerģijas cenas.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir direktīva, ar ko groza Direktīvu (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu, palielinot Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam un nostiprinot ar atļaujām saistītos minētās direktīvas noteikumus (15.–17. pants). Ar to arī groza Direktīvu 2010/31/ES, veicinot saules enerģijas iekārtu uzstādīšanu ēkās, un Direktīvu 2012/27/ES, palielinot Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju 2030. gadam. Šī Direktīvas (ES) 2018/2001, Direktīvas 2012/27/ES un Direktīvas 2010/31/ES pārskatīšana attiecas tikai uz to, kas tiek uzskatīts par nepieciešamu, lai sasniegtu atjaunīgās enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītājus, kuri atbilst pašreizējai saspringtajai situācijai, un palielinātu saules enerģijas iekārtu izvietojumu ēkās, kā arī racionalizētu atļauju piešķiršanas procedūras, tādējādi paātrinot atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

2022. gada 18. janvārī Komisija publicēja uzaicinājumu sniegt pierādījumus un rīkot atklātu sabiedrisko apspriešanu trīs mēnešu garumā nolūkā apkopot ieinteresēto personu atsauksmes par atļauju piešķiršanas procedūram saistībā ar atjaunīgās enerģijas projektiem. Šī sabiedriskā

apspriešana notika, ņemot vērā faktu, ka tiek gatavots Komisijas Ieteikums par atļauju piešķiršanas procedūrām un elektroenerģijas pirkuma līgumiem (EPL), kas pieņemts 18. maijā, kā arī šo priekšlikumu. Šajā kontekstā Komisija organizēja arī augsta līmeņa pasākumu ieinteresētajām personām un divus seminārus, kuru mērķis bija apspriest esošos šķēršļus un labo praksi attiecībā uz atļauju piešķiršanas procesiem dažādās dalībvalstīs.

Ņemot vērā priekšlikuma steidzamību, jo tas izvirzīts, reaģējot uz krīzi, ko izraisījis Krievijas iebrukums Ukrainā, un no tā izrietošo nepieciešamību steidzami paātrināt atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu, Komisija balstās uz šo apspriežu rezultātiem un informāciju, ko sniegušas galvenās ieinteresētās personas dažādos semināros, sanāksmēs un forumos, jo īpaši augsta līmeņa konferencē par atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un EPL un divos semināros par atļauju piešķiršanas procedūrām energoatjaunināšanas projektiem vēja enerģijas un hidroenerģijas nozarēs.

Ieinteresēto personu viedokļu kopsavilkums

Atklātajā sabiedriskajā apspriešanā tika lūgts viedoklis par atļauju piešķiršanas procedūrām divām ieinteresēto personu grupām: valsts iestādēm un projektu virzītājiem un apvienībām.

7 no 8 (87,5 %) valsts iestādēm savās atbildēs norāda uz vietu trūkumu uz sauszemes vai jūrā kā galveno izaicinājumu atjaunīgās enerģijas plašākai izmantošanai to jurisdikcijās, kam seko tīkla jaudas nepietiekamība (62,5 %), sabiedrības akcepta trūkums / sabiedrisko labumu pretrunas (50 %) un procedūru ilgums (50%). Jautājot par galvenajiem šķēršļiem atjaunīgās enerģijas projektu atļauju noformēšanā, valsts iestādes kā galveno šķērslī norāda koordinācijas sarežģītību dažādos pārvaldes vai administrācijas līmeņos (75 %), kam seko cilvēkresursu trūkums (50 %) un sabiedrības akcepta trūkums, vai arī sabiedrisko labumu pretrunas (50 %).

Apmēram puse projektu virzītāju un apvienību (70/155) par būtiskāko šķērslī uzskatīja administratīvo procedūru ilgumu, kas kavē atjaunīgās enerģijas projektu realizāciju, savukārt 62 norādīja uz tīkla pieslēguma problēmām. Respondenti kā būtiskākos šķēršļus norādīja arī konkurenci ar vides aizsardzības noteikumiem (44) un piemērojamo prasību vai procedūru sarežģītību (35). Atbildēs uz brīvā teksta jautājumiem respondenti uzsvēra telpiskās plānošanas nozīmi, izteica atbalstu daudzkārtējai telpu izmantošanai, piemēram, attiecībā uz lauksaimniecības saules fotoelementiem, un aicināja iesaistīt vietējos iedzīvotājus. Sabiedriskajā apspriešanā tika izteikts skaidrs aicinājums izstrādāt saskaņotu kritēriju kopumu projektiem piemērotu teritoriju izraudzīšanai.

Izstrādājot šo priekšlikumu, tika ņemti vērā ieinteresēto personu viedokļi, kas izteikti atklātajā sabiedriskajā apspriešanā un semināros.

• Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Šis priekšlikums ir balstīts uz *RES Simplify* pētījuma rezultātiem, kurā sniegts visaptverošs pārskats par esošajiem šķēršļiem saistībā ar atļauju izsniegšanu, valsts darbības rādītājiem, kā arī par paraugpraksi saistībā ar atļauju piešķiršanas procedūrām atjaunīgo energoresursu jomā, īpašu uzmanību pievēršot administratīvajiem šķēršļiem elektroenerģētikas nozarē. Pētījuma starpposma ziņojums tiek publicēts vienlaicīgi ar šīs iniciatīvas un Ieteikuma par atļauju piešķiršanas procedūrām un EPL pieņemšanu. Šis priekšlikums atspoguļo arī viedokļus, par kuriem apspriešanas procesā vienojās relevantās ieinteresētās personas.

• Ietekmes novērtējums

Tā kā priekšlikums ir politiski sensitīvs un steidzams, netika veikts īpašs ietekmes novērtējums.

Tomēr iepriekš minētais pētījums, atklātā sabiedriskā apspriešana un plašie semināri, kas tika organizēti kopā ar ieinteresētajām personām, kā arī Komisijas veiktā analīze sniedz pārlicinošu ieskatu problēmās, kas saistītas ar plānošanas un atļauju piešķiršanas procedūrām, kā arī šo problēmu risināšanas iespējās.

- **Pamattiesības**

Attiecībā uz atbilstību Pamattiesību hartai šīs izskatīšanas galvenais mērķis ir palielināt energoefektivitāti un atjaunīgās enerģijas izmantošanu un samazināt SEG emisijas, un tas pilnībā atbilst Hartas 37. pantam, kas paredz, ka augstam vides aizsardzības līmenim un vides kvalitātes uzlabošanai jābūt integrētai Savienības rīcībpolitikās un nodrošinātai saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ar šo priekšlikumu groza spēkā esošu direktīvu par atjaunīgās enerģijas izmantošanas veicināšanu, un tādējādi tiek lēsts, ka administratīvā ietekme un izmaksas būs mērenas, jo ir izveidota lielākā daļa nepieciešamo struktūru un noteikumu. Dalībvalstīm radīsies zināmas izmaksas, īstenojot jauno pienākumu apzināt “atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas”, taču gaidāms, ka procedūru vispārējā racionalizēšana radīs ievērojamus izmaksu ietaupījumus dalībvalstīm. Augstākas atjaunīgās enerģijas mērķrādītāja īstenošanas papildu izmaksas ES tiks līdzsvarotas ar citiem ekonomiskiem, vidiskiem un sociāliem ieguvumiem, piemēram, palielinātu apgādes drošību, aizstājot no trešām valstīm importēto fosilo kurināmo, un lielāku noturību pret ārējiem faktoriem, vienlaikus veicinot oglekļa piesaistīšanu un samazinot gaisa piesārņojumu. Priekšlikums papildu izmaksas Savienības budžetam neradīs.

Attiecībā uz grozījumiem Direktīvā par energoefektivitāti un Direktīvā par ēku energoefektivitāti šis priekšlikums neietekmē ES budžetu. Attiecībā uz dalībvalstu izmaksām šis priekšlikums groza esošās direktīvas un ir lielā mērā balstīts uz jau ieviestām struktūrām un noteikumiem, jo īpaši ņemot vērā jaunus noteikumus, kas izvirzīti abu direktīvu pārstrādāšanas priekšlikumos. Dalībvalstīm radīsies zināmas izmaksas, īstenojot papildu pasākumus, lai veicinātu mērķrādītāja sasniegšanu un jaunā pienākuma attiecībā uz ēkām pildīšanu, taču paredzams, ka tie radīs ievērojamus izmaksu ietaupījumus māsaimniecībām un uzņēmumiem.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Pēc tam, kad līdztiesīgie likumdevēji būs pieņēmuši šo grozīto direktīvu, Komisija transponēšanas periodā veiks turpmāk uzskaitītās darbības, lai atvieglotu tās transponēšanu:

- sanāksmju organizēšana ar dalībvalstu ekspertiem, kas atbild par direktīvas dažādo daļu transponēšanu, lai apspriestu, kā tās transponēt un kļūdēt šaubas, vai nu ar Saskaņoto rīcību attiecībā uz atjaunīgajiem energoresursiem (*Concerted Action for Renewable Energy Sources, CA-RES*), Saskaņoto rīcību attiecībā uz ēku energoefektivitāti (*Concerted Action for Energy Performance of Buildings, CA-EPBD*) un Saskaņoto rīcību attiecībā uz energoefektivitāti (*Concerted Action for Energy Efficiency, CA-EED*), vai komitejas formā;
- pieejamība divpusējām sanāksmēm ar dalībvalstīm un to uzaicinājumiem, ja rodas konkrēti jautājumi par direktīvas transponēšanu.

Pēc transponēšanas termiņu beigām Komisija veiks visaptverošu novērtējumu par to, vai dalībvalstis direktīvu ir transponējušas pilnībā un pareizi.

Ar Regulu (ES) Nr. 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību tika izveidota integrēta enerģētikas un klimata plānošanas, monitoringa un ziņošanas sistēma, lai pārraudzītu virzību uz klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanu saskaņā ar Parīzes nolīguma pārredzamības prasībām. Dalībvalstīm līdz 2019. gada beigām bija jāiesniedz Komisijai integrētie valsts enerģētikas un klimata plāni, aptverot Enerģētikas savienības piecas dimensijas laikposmam no 2021. līdz 2030. gadam. Sākot no 2023. gada, dalībvalstīm katru otro gadu ir jāziņo par plānu īstenošanas gaitu, turklāt līdz 2023. gada 30. jūnijam tām ir jāpaziņo Komisijai par plānu atjauninājumu projektiem, bet galīgie atjauninājumi jāiesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam. Ar šo priekšlikumu netiks izveidota jauna plānošanas un ziņošanas sistēma, bet uz to attieksies spēkā esošā plānošanas un ziņošanas sistēma saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999. Turpmāka Pārvaldības regulas pārskatīšana ļautu konsolidēt šīs ziņošanas prasības.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Pēc Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma lietā Eiropas Komisija / Beļģijas Karaliste (lieta C-543/17) dalībvalstīm paziņojumam par valsts transponēšanas pasākumiem jāpievieno pietiekami skaidra un precīza informācija, norādot, kuros valsts tiesību aktos transponēti attiecīgās direktīvas noteikumi. Tas jāsniedz par katru pienākumu, ne tikai “panta līmenī”. Ja dalībvalstis izpilda šo pienākumu, tām principā nebūtu jāsūta Komisijai papildu skaidrojoši dokumenti par transponēšanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Galvenie noteikumi, ar kuriem būtiski groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Direktīvu 2012/27/ES un Direktīvu 2010/31/ES vai pievieno jaunus elementus, ir uzskaitīti turpmāk.

Ar 1. panta 1. punktu Direktīvas (ES) 2018/2001 2. pantam tiek pievienota jauna definīcija, proti, tiek definēts jēdziens “atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas”.

Ar 1. panta 2. punktu tiek grozīts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punkts, proti, Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītājs tiek palielināts līdz 45 %. Šis pants aizstāj Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punkta grozījumu, kas iekļauts 2021. gada 14. jūlijā pieņemtajā priekšlikumā grozīt Direktīvu (ES) 2018/2001¹¹.

Ar 1. panta 3. punktu 15. pantā tiek iekļauts jauns 2.a punkts, kurā noteikts, ka dalībvalstīm jāveicina jaunu atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju testēšana, vienlaikus piemērojot pienācīgus aizsardzības pasākumus.

Ar 1. panta 4. punktu tiek iekļauts jauns 15.b pants par dalībvalstu pienākumu apzināt sauszemes un jūras teritorijas, kas vajadzīgas, lai uzstādītu stacijas enerģijas ražošanai no atjaunīgiem energoresursiem, lai izpildītu valstu devumu nosacījumus 2030. gada atjaunīgās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanai.

Ar 1. panta 5. punktu tiek iekļauts jauns 15.c pants par pienākumu dalībvalstīm pieņemt plānu vai vairākus plānus, izraugoties “atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas”, kas ir īpaši piemērotas vietas, lai uzstādītu iekārtas enerģijas ražošanai no atjaunīgajiem energoresursiem.

Ar 1. panta 6. punktu tiek aizstāts Direktīvas (ES) 2018/2001 16. pants, proti, tiek paplašināta atļauju piešķiršanas procesa darbības joma, precizēts atļauju piešķiršanas procesa sākums un

¹¹ COM(2021)557.

pieprasītas pēc iespējas ātrākas administratīvās un tiesas procedūras, kas būtu pieejamas apelācijai atjaunīgās enerģijas projektu pieteikumu kontekstā.

Ar 1. panta 7. punktu tiek iekļauts jauns 16.a pants, kas reglamentē atļauju piešķiršanas procesu projektiem atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgās teritorijās.

Ar 1. panta 8. punktu tiek iekļauts jauns 16.b pants, kas reglamentē atļauju piešķiršanas procesu projektiem ārpus atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgām teritorijām.

Ar 1. panta 9. punktu tiek iekļauts jauns 16.c pants, kas reglamentē atļauju piešķiršanas procesu saules enerģijas iekārtu uzstādīšanai mākslīgās struktūrās.

Ar 1. panta 10. punktu tiek iekļauts jauns 16.d pants, kas nodrošina, ka stacijas, kas ražo enerģiju no atjaunīgajiem energoresursiem, to pieslēgšana tīklam, pats saistītais tīkls vai uzkrāšanas aktīvi tiek uzskatīti par sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm.

Ar 2. pantu Direktīvā 2010/31/ES tiek iekļauts jauns 9.a pants par dalībvalstu pienākumu nodrošināt, ka jaunās ēkas ir gatavas saules enerģijas izmantošanai, un uzstādīt ēkās saules enerģijas iekārtas. Šis jaunais 9.a pants būtu jāatspoguļo Direktīvas 2010/31/ES pārstrādātajā redakcijā, par kuru Komisija iesniedza priekšlikumu 2021. gada 15. decembrī¹².

Ar 3. pantu tiek grozīts Direktīvas 2012/27/ES 3. pants, proti, tiek palielināts Savienības energoefektivitātes mērķrādītājs. Ar šo grozījumu būtu jāaizstāj grozījums, kas izdarīts Direktīvas 2012/27/ES pārstrādātās redakcijas 4. panta 1. punktā, par ko Komisija priekšlikumu iesniedza 2021. gada 4. jūlijā¹³.

4. pants attiecas uz transponēšanu.

5. pants attiecas uz stāšanos spēkā.

6. pants attiecas uz adresātiem.

¹² COM(2021)802.

¹³ COM(2021)558.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu, Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti un Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu un 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁴,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹⁵,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas zaļā kursa¹⁶ kontekstā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119¹⁷ tika noteikts mērķis Savienībai kļūt klimatneitrālai 2050. gadā, kā arī 55 % mērķrādītājs siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai līdz 2030. gadam. Tādēļ jānodrošina enerģētikas pārkārtošana un ievērojami lielāks atjaunīgo energoresursu īpatsvars integrētā energosistēmā.
- (2) Ņemot vērā to, ka enerģētikas nozare rada vairāk nekā 75 % no visām siltumnīcefekta gāzu emisijām Savienībā, atjaunīgajai enerģijai ir svarīga loma minēto mērķu sasniegšanā. Samazinot minētās siltumnīcefekta gāzu emisijas, atjaunīgā enerģija arī palīdz risināt ar vidi saistītus izaicinājumus, piemēram, biodaudzveidības samazināšanos un piesārņojuma samazināšanu saskaņā ar Nulles piesārņojuma rīcības plāna mērķiem.
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001¹⁸ nosaka saistošu Savienības mērķrādītāju, kas paredz līdz 2030. gadam panākt, ka no atjaunīgajiem

¹⁴ OV C [...], [...], [...] lpp.

¹⁵ OV C [...], [...], [...] lpp.

¹⁶ Komisijas paziņojums COM(2019) 640 final "Eiropas zaļais kurss".

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021, 1. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

energoresursiem iegūtās enerģijas īpatsvars Savienības enerģijas bruto galapatēriņā ir vismaz 32 %. Saskaņā ar Klimata mērķrādītāja plānu¹⁹, lai sasniegtu Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju, atjaunīgās enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā līdz 2030. gadam būtu jāpalielina līdz 40 %²⁰. Šajā kontekstā Komisija 2021. gada jūlijā kā daļu no Eiropas zaļā kursa īstenošanas paketes ierosināja 2030. gadā dubultot atjaunīgās enerģijas īpatsvaru enerģijas sadalījumā, salīdzinot ar 2020. gadu, lai tas sasniegtu vismaz 40 %. *REPowerEU* paziņojumā²¹ tika izklāstīts plāns padarīt ES neatkarīgu no Krievijas fosilā kurināmā krietni pirms šīs desmitgades beigām. Paziņojums paredz sākumposmā koncentrēties uz vēja un saules enerģiju, palielinot vidējo izvēršanas ātrumu, kā arī papildu atjaunīgās enerģijas jaudu līdz 2030. gadam, lai nodrošinātu lielāku atjaunīgā ūdeņraža ražošanu. Paziņojumā līdztiesīgie likumdevēji arī tika aicināti apsvērt augstāku vai agrāku mērķrādītāju attiecībā uz atjaunīgo enerģiju. Šajā kontekstā ir lietderīgi palielināt Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju līdz 45 %, lai ievērojami paātrinātu pašreizējo atjaunīgās enerģijas izvēršanas tempu, tādējādi arī paātrinot ES atkarības pakāpenisku izbeigšanu, palielinot cenu ziņā pieņemamas, drošas un ilgtspējīgas enerģijas pieejamību Savienībā.

- (4) Ilgas administratīvās procedūras ir viens no galvenajiem šķēršļiem investīcijām atjaunīgajā enerģijā un saistītajā infrastruktūrā. Šie šķēršļi ietver attiecībā uz vietas izvēli un administratīvām atļaujām projektiem piemērojamo noteikumu sarežģītību, projektu ietekmes uz vidi novērtējuma sarežģītību un ilgumu, tīkla pieslēguma problēmas, ierobežojumus tehnoloģiju specifikāciju pielāgošanai atļaujas piešķiršanas procedūras laikā vai ar atļauju izsniedzēju iestāžu vai tīklu operatoru personālu saistītas problēmas. Lai paātrinātu atjaunīgās enerģijas projektu izvēršanas tempu, jāpieņem noteikumi, kas vienkāršotu un saīsinātu atļauju piešķiršanas procesus.
- (5) Direktīva (ES) 2018/2001 racionalizē prasības, lai vienkāršotu administratīvās procedūras atļauju piešķiršanai atjaunīgās enerģijas stacijām, ieviešot noteikumus par atjaunīgās enerģijas projektu atļauju piešķiršanas procesa administratīvā posma organizēšanu un maksimālo ilgumu, aptverot visas relevantās atļaujas staciju būvēšanai, energoatjaunināšanai un darbināšanai, kā arī to pieslēgšanai tīklam.
- (6) Ir nepieciešama turpmāka administratīvo atļauju piešķiršanas procesu vienkāršošana un saīsināšana koordinētā un saskaņotā veidā, lai nodrošinātu, ka Savienība sasniedz savus vērienīgos klimata un enerģētikas mērķrādītājus 2030. gadam un mērķi panākt klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, vienlaikus ņemot vērā Eiropas zaļā kursa principu “nekaitēt”. Īsāku un skaidru termiņu ieviešana lēmumiem, kas jāpieņem iestādēm, kuras ir kompetentas izsniegt atļaujas atjaunīgās enerģijas iekārtām, pamatojoties uz pilnīgiem pieteikumiem, paātrinās atjaunīgās enerģijas projektu izvēršanu. Tomēr ir lietderīgi nošķirt projektus, kurus paredzēts realizēt teritorijās, kas ir īpaši piemērotas atjaunīgās enerģijas projektu izvēršanai, un kuru termiņus var īpaši racionalizēt (atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas), un projektus, kuri atrodas ārpus šīm teritorijām.
- (7) Dažas no visbiežāk sastopamajām problēmām, ar kurām saskaras atjaunīgās enerģijas projektu attīstītāji, ir saistītas ar valsts vai reģionālā līmenī noteiktajām procedūrām,

¹⁹ Komisijas paziņojums (2020. gada 17. septembris) COM(2020) 562 final “Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā”.

²⁰ Komisijas paziņojuma COM(2020) 562 3. punkts.

²¹ *REPowerEU*: vienota Eiropas rīcība cenas ziņā pieejamākai, drošākai un ilgtspējīgākai enerģijai, COM(2022) 108 final (“*REPowerEU* paziņojums”).

kas paredzētas, lai novērtētu ierosināto projektu ietekmi uz vidi. Tāpēc atļauju piešķiršanas procedūrās un atjaunīgās enerģijas projektu procesos ir lietderīgi racionalizēt dažus ar vidi saistītus aspektus.

- (8) Atjaunīgās enerģijas projektu ātrāku ieviešanu varētu atbalstīt ar dalībvalstu veiktu stratēģisko plānošanu. Dalībvalstīm būtu jāpazīna sauszemes un jūras teritorijas, kas nepieciešamas, lai ierīkotu stacijas enerģijas ražošanai no atjaunīgiem energoresursiem, tādējādi izpildot valstu devumus pārskatītā 2030. gada atjaunīgās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanā, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā. Šādām teritorijām būtu jāatspoguļo to aplēstās trajektorijas un kopējā plānotā uzstādītā jauda, un tās būtu jāidentificē, izmantojot atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju, kas noteikta dalībvalstu atjauninātajos valsts enerģētikas un klimata plānos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu. Apzinot nepieciešamās sauszemes un jūras teritorijas, būtu jāņem vērā atjaunīgo energoresursu pieejamība un dažādu sauszemes un jūras teritoriju piedāvātais potenciāls atjaunīgās enerģijas ražošanai, izmantojot atšķirīgas tehnoloģijas, prognozētais enerģijas pieprasījums kopumā un dažādos dalībvalsts reģionos, kā arī relevantās tīkla infrastruktūras, uzkrāšanas un citu elastīguma rīku pieejamība, ņemot vērā jaudu, kas vajadzīga, lai nodrošinātu pieaugošo atjaunīgās enerģijas apjomu.
- (9) Dalībvalstīm par atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgām teritorijām būtu jāizraugās tādas vietas, kuras ir īpaši piemērotas atjaunīgās enerģijas projektu izvēšanai, diferencējot tehnoloģijas, un kurās nav gaidāms, ka konkrēta veida atjaunīgo energoresursu izmantošanai būs būtiska ietekme uz vidi. Izraugoties atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas, dalībvalstīm pēc iespējas jāizvairās no aizsargājamām teritorijām un jāapsver atjaunošanas plāni. Dalībvalstis var izraudzīties atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas, kas ir specifiskas vienam vai vairākiem atjaunīgās enerģijas staciju veidiem, un tām būtu jānorāda atjaunīgās enerģijas veids vai veidi, kas ir piemēroti ražošanai katrā atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgajā teritorijā.
- (10) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/42/EK²² ir noteikts, ka vidiskie novērtējumi ir svarīgs instruments, ko izmanto, lai plānu un programmu sagatavošanā un pieņemšanā ņemtu vērā vides apsvērumus. Lai izraudzītos atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas, dalībvalstīm būtu jā sagatavo plāns (plāni), kas ietver teritoriju apzināšanu un piemērojamos noteikumus, kā arī mitigācijas pasākumus projektiem, kas atrodas katrā šādā ražošanai izdevīgā teritorijā. Dalībvalstis var sagatavot vienu vienotu plānu visām atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgām teritorijām un tehnoloģijām vai tehnoloģijām specifiskus plānus, apzinot vienu vai vairākas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas. Katra plāna ietvaros būtu jāveic vidiskais novērtējums saskaņā ar Direktīvā 2001/42/EK izklāstītajiem nosacījumiem, lai novērtētu ikvienas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas ietekmi uz relevantajām teritorijām, kuras norādītas šādā plānā. Vidiskā novērtējuma veikšana šādam nolūkam saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK ļautu dalībvalstīm izmantot integrētāku un efektīvāku pieeju plānošanai un ņemt vērā vides apsvērumus plānošanas procesa agrīnā posmā stratēģiskā līmenī. Tas veicinātu dažādu atjaunīgo energoresursu ātrāku un racionālāku izvēšanu, vienlaikus samazinot šādu projektu negatīvo ietekmi uz vidi.

²²

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu.

- (11) Pēc tam, kad pieņemts plāns (plāni), kurā tiek izraudzītas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas, dalībvalstīm būtu jāuzrauga plānu un programmu īstenošanas būtiskā ietekme uz vidi, lai cita starpā agrīnā stadijā noskaidrotu neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi un varētu veikt pienācīgus korigējošus pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK.
- (12) Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem²³ ("Orhūsas konvencija") noteikumi attiecībā uz pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, jo īpaši noteikumi, kas attiecas uz sabiedrības dalību un iespēju vērsties tiesā, attiecīgos gadījumos joprojām ir piemērojami.
- (13) Atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgu teritoriju izraudzīšanā būtu jācenšas nodrošināt, lai atjaunīgās enerģijas ražošana šajās teritorijās kopā ar esošajām atjaunīgās enerģijas stacijām, nākotnē paredzētām atjaunīgās enerģijas stacijām ārpus šādām teritorijām un sadarbības mehānismiem būtu pietiekama, lai panāktu dalībvalstu devumu virzībā uz Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktā.
- (14) Izraudzītajās atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgajās teritorijās uz atjaunīgās enerģijas projektiem, kuri atbilst dalībvalstu sagatavotajā plānā (plānos) identificētajiem noteikumiem un pasākumiem, būtu jāattiecinā pieņēmums, ka tiem nav būtiskas ietekmes uz vidi. Tāpēc būtu jāparedz atbrīvojums no nepieciešamības veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu projektu līmenī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES²⁴ izpratnē, izņemot tādus projektus, kuri varētu radīt būtisku ietekmi uz vidi citā dalībvalstī vai, ja dalībvalsts, kas varētu tikt būtiski ietekmēta, to pieprasa. Pienākumi, kas izriet no ANO EEK Espo 1991. gada 25. februāra Konvencijas par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā, būtu joprojām jāpiemēro attiecībā uz dalībvalstīm gadījumos, kuros projekts varētu radīt ievērojamu pārrobežu ietekmi trešā valstī.
- (15) Atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgu teritoriju izraudzīšanai būtu jānodrošina, ka atjaunīgās enerģijas stacijas, to pieslēgums tīklam, kā arī līdzās izvietotie enerģijas uzkrāšanas kompleksi, kas atrodas šajās teritorijās, gūst labumu no prognozējamības un racionalizētām administratīvajām procedūrām. Jo īpaši projektiem, kas atrodas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgās teritorijās, būtu jāgūst labums no paātrinātām administratīvajām procedūrām, tostarp klusas piekrišanas, ja kompetentā iestāde noteiktajā termiņā nereaģē uz administratīvu darbību, ja vien uz konkrēto projektu neattiecas ietekmes uz vidi novērtējums. Šiem projektiem vajadzētu arī gūt labumu no skaidri noteiktiem termiņiem un juridiskās noteiktības attiecībā uz paredzamo procedūras iznākumu. Pēc tam, kad ir iesniegts pieteikums projektiem atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgā teritorijā, dalībvalstīm būtu jāveic šādu pieteikumu ātra izvērtēšana, lai noskaidrotu, vai kāds no šādiem projektiem visticamāk varētu radīt būtisku neparedzētu negatīvu ietekmi, ņemot vērā vides jutīgumu ģeogrāfiskajā apgabalā, kurā projekts atrodas, kas nav tikusi apzināta, veicot atjaunīgās enerģijas

²³ Padomes Lēmums 2005/370/EK (2005. gada 17. februāris) par to, ka Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 124, 17.5.2005., 1. lpp.).

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu.

ražošanai izdevīgo teritoriju izraudzīšanas plāna (plānu) vidisko novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK. Visi projekti, kas atrodas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgās teritorijās, šāda izvērtēšanas procesa beigās būtu jāuzskata par apstiprinātiem. Tikai tad, ja dalībvalstīm ir skaidri pierādījumi, lai uzskatītu, ka konkrēts projekts, ļoti iespējams, var izraisīt šādu būtisku neparedzētu negatīvu ietekmi, dalībvalstīm pēc šāda lēmuma pamatošanas būtu jāveic šādam projektam vidisks novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/EK un, attiecīgā gadījumā, saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK²⁵. Ņemot vērā vajadzību paātrināt atjaunīgo energoresursu plašāku izmantošanu, šāds novērtējums būtu jāveic sešu mēnešu laikā.

- (16) Ņemot vērā vajadzību paātrināt atjaunīgo energoresursu plašāku izmantošanu, atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgo teritoriju apzināšanai nevajadzētu kavēt notiekošos un turpmākos atjaunīgās enerģijas projektus visās teritorijās, kas ir pieejamas atjaunīgās enerģijas izvēršanai. Uz šādiem projektiem arī turpmāk būtu jāattiecinā pienākums veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2001/92/ES, un uz tiem būtu jāattiecinā arī procedūras, kas paredzētas atjaunīgās enerģijas projektiem, kuri atrodas ārpus ražošanai izdevīgajām teritorijām. Lai paātrinātu atļauju izsniegšanu tādā apjomā, kāds nepieciešams Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktā atjaunīgās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanai, būtu jāvienkāršo un jāracionalizē arī procedūras, kas piemērojamas projektiem ārpus ražošanai izdevīgām teritorijām, ieviešot skaidrus maksimālos termiņus visiem procedūras posmiem, tostarp īpašiem vidiskiem novērtējumiem katram projektam.
- (17) Telpas vairākkārtēja izmantošana atjaunīgās enerģijas ražošanai un citiem sauszemes un jūras resursu lietojumiem (piemēram, pārtikas ražošanai vai dabas aizsardzībai, vai atjaunošanai) atvieglo zemes un jūras izmantošanas ierobežojumus. Šajā kontekstā telpiskā plānošana ir svarīgs instruments, lai jau agrīnā stadijā noskaidrotu un kontrolētu sinerģiju sauszemes un jūras izmantošanā. Dalībvalstīm būtu jāizpēta, jāveicina un jāatbalsta to teritoriju vairākkārtēja izmantošana, kuras apzinātas pieņemto telpiskās plānošanas pasākumu rezultātā.
- (18) Atjaunīgās enerģijas staciju būvniecība un darbība var izraisīt putnu un citu saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK vai Direktīvu 2009/147/EK²⁶ aizsargāto sugu nonāvēšanu vai traucēšanu. Tomēr, ja projektā tā būvniecības un darbības laikā ir pieņemti pienācīgi mitigācijas pasākumi, lai izvairītos no sadursmēm vai traucēšanas, ja tiek veikta pienācīga uzraudzība, lai novērtētu šādu pasākumu efektivitāti un, ņemot vērā apkopoto informāciju, tiek veikti turpmākie nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka nav būtiskas negatīvas ietekmes uz attiecīgās sugas populāciju, tad šādu nonāvēšanu vai traucēšanu minēto direktīvu izpratnē neuzskata par tīšu.
- (19) Lai veicinātu atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju sasniegšanu, ievērojams potenciāls ir ne tikai jaunu atjaunīgās enerģijas staciju ierīkošanai, bet arī esošo atjaunīgās enerģijas staciju energoatjaunināšanai. Tā kā parasti esošās atjaunīgās enerģijas stacijas ir ierīkotas objektos ar ievērojamu atjaunīgo energoresursu potenciālu, energoatjaunināšana var nodrošināt šo objektu turpmāku izmantošanu, vienlaikus samazinot nepieciešamību izraudzīties jaunus objektus atjaunīgās enerģijas projektu īstenošanai. Energoatjaunināšana ietver papildu priekšrocības, piemēram, esošo tīkla

²⁵ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

pieslēgumu, lielāku sabiedrības akceptu un informētību par ietekmi uz vidi. Atjaunīgās enerģijas staciju energoatjaunināšanas projekti ir saistīti ar esošo projektu izmaiņām vai paplašināšanu dažādās pakāpēs. Atļauju piešķiršanas procesā, tostarp vidiskajos novērtējumos un izvērtēšanā, atjaunīgās enerģijas staciju energoatjaunināšanas projektiem būtu jāierobežo iespējamā ietekme, ko rada izmaiņas vai paplašināšana salīdzinājumā ar sākotnējo projektu.

- (20) Ar Direktīvu (ES) 2018/2001 tiek ieviestas racionalizētas atļauju piešķiršanas procedūras energoatjaunināšanai. Lai reaģētu uz pieaugošo vajadzību pēc esošo atjaunīgās enerģijas staciju energoatjaunināšanas un pilnībā izmantotu tās sniegtās priekšrocības, ir lietderīgi noteikt vēl īsāku procedūru tādu atjaunīgās enerģijas staciju energoatjaunināšanai, kuras atrodas ražošanai izdevīgās teritorijās, tostarp īsāku izvērtēšanas procedūru. Lai veiktu tādu esošo atjaunīgās enerģijas staciju energoatjaunināšanu, kuras atrodas ārpus ražošanai izdevīgajām teritorijām, dalībvalstīm būtu jānodrošina vienkāršots un ātrs atļauju piešķiršanas process, kas nedrīkst pārsniegt vienu gadu, vienlaikus ņemot vērā Eiropas zaļā kursa principu “nekaitēt”.
- (21) Saules enerģijas iekārtu uzstādīšana kopā ar saistītām līdzās izvietotām krātuvēm un tīkla pieslēgumu esošās vai topošās struktūrās, kas izveidotas citām funkcijām, nevis saules enerģijas ražošanai (izņemot mākslīgas ūdens virsmas), piemēram, uz jumtiem, stāvvietās, uz ceļiem un dzelzceļiem, parasti nerada bažas par konkurējošiem telpas izmantošanas veidiem vai ietekmi uz vidi. Tādēļ attiecībā uz šādām iekārtām varētu būt noderīgas īsākas atļauju piešķiršanas procedūras.
- (22) Atjaunīgie energoresursi ir ļoti svarīgi, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām, samazinātu enerģijas cenas, samazinātu Savienības atkarību no fosilā kurināmā un nodrošinātu Savienības apgādes drošību. Relevanto Savienības vides tiesību aktu vajadzībām nepieciešamajos katra gadījuma novērtējumos, lai pārliecinātos, vai stacija, kas ražo enerģiju no atjaunīgajiem energoresursiem, tās pieslēgums tīklam, pats saistītais tīkls vai uzkrāšanas aktīvi pārstāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, dalībvalstīm būtu jāpieņem, ka šīs stacijas un ar tām saistītā infrastruktūra ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai, izņemot gadījumus, kad ir skaidri pierādījumi, ka šiem projektiem ir būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi, ko nevar mazināt vai kompensēt. Uzskatot, ka šādas stacijas ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai, šādiem projektiem būtu noderīgi veikt vienkāršotu novērtējumu.
- (23) Lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto noteikumu vienmērīgu un efektīvu īstenošanu, Komisija atbalsta dalībvalstis, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu²⁷, kas nodrošina īpaši pielāgotas tehniskās zināšanas, lai izstrādātu un īstenotu reformas, tostarp reformas, kas palielina no atjaunīgiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu, veicinot labāku energosistēmu integrāciju, apzinot konkrētas teritorijas, kas ir īpaši piemērotas atjaunīgās enerģijas ražošanas staciju ierīkošanai un racionalizējot sistēmu atļauju piešķiršanai un atļauju piešķiršanas procesiem, kuri attiecas uz atjaunīgās enerģijas stacijām. Tehniskais atbalsts, piemēram, ietver administratīvās kapacitātes stiprināšanu, tiesiskā regulējuma saskaņošanu un relevantās labākās prakses apmaiņu.
- (24) Tāpēc Direktīva (ES) 2018/2001 būtu attiecīgi jāgroza.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu.

- (25) Ir steidzami jāsamazina ēku atkarība no fosilā kurināmā un jāpaātrina ar šo ēku enerģijas patēriņu saistītie dekarbonizācijas un elektrifikācijas pasākumi. Lai vēlāk varētu izmaksefektīvi uzstādīt saules enerģijas tehnoloģijas, visām jaunajām ēkām jābūt “gatavām saules enerģijai”, tas ir, lai optimizētu saules enerģijas ražošanas potenciālu, pamatojoties uz objekta saules apstarojumu, nodrošinot saules tehnoloģiju produktīvu uzstādīšanu bez dārgām strukturālām iejaukšanās darbībām. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina piemērotu saules enerģijas iekārtu izvietošana jaunās ēkās — gan dzīvojamās, gan nedzīvojamās — un esošās nedzīvojamās ēkās. Saules enerģijas plaša izvērsšana ēkās būtu liels devums, lai efektīvāk pasargātu patērētājus no fosilā kurināmā pieaugošajām un svārstīgajām cenām, samazinātu neaizsargāto iedzīvotāju pakļaušanu augstām enerģijas izmaksām un sniegtu plašākus ieguvumus vidiskajos, ekonomiskajos un sociālajos aspektos. Lai efektīvi izmantotu saules enerģijas iekārtu potenciālu ēkās, dalībvalstīm būtu jānosaka kritēriji saules enerģijas iekārtu izvietošanai ēkās un iespējamie atbrīvojumi no tiem saskaņā ar novērtēto saules enerģijas iekārtu tehnisko un ekonomisko potenciālu un to ēku īpašības, uz kurām attiecas šis pienākums.
- (26) Tāpēc Direktīva 2010/31/ES būtu attiecīgi jāgroza.
- (27) Energoefektivitāte ir galvenā darbības joma, bez kuras nevar panākt neatkarību no Krievijas fosilā kurināmā un enerģijas importa un Savienības ekonomikas pilnīgu dekarbonizāciju. Savienības pašreizējo energoefektivitātes politiku ir noteikusi nepieciešamība izmantot izmaksefektīvas enerģijas taupīšanas iespējas. 2018. gada decembrī kā daļa no paketes “Tīru enerģiju ikvienam Eiropā” tika iekļauts jauns Savienības 2030. gada galvenais energoefektivitātes mērķrādītājs vismaz 32,5 % apmērā (salīdzinājumā ar prognozēto enerģijas patēriņu 2030. gadā). Lai palielinātu neatkarību un noturību un sasniegtu vērienīgākās ieceres klimata jomā, energoefektivitātes uzlabojumi būtu vēl vairāk jāpaaugstina līdz vismaz 39 % attiecībā uz galaenerģiju un 41,5 % attiecībā uz primāro enerģiju, pamatojoties uz 2007. gada atsaucē scenārija prognozēm 2030. gadam.
- (28) Tomēr izmaiņas *Eurostat* enerģijas bilances aprēķināšanas metodikā un turpmāko modelēšanas prognožu uzlabojumi liek mainīt bāzes līniju. Tādējādi, izmantojot to pašu pieeju mērķrādītāja noteikšanai, proti, salīdzinot to ar turpmākajām bāzes prognozēm, Savienības 2030. gada energoefektivitātes mērķrādītāja vērienīgums būtu jānosaka salīdzinājumā ar 2020. gada atsaucē scenārija prognozēm 2030. gadam, atspoguļojot valstu devumus no nacionālajiem enerģētikas un klimata plānu projektiem. Izmantojot šo atjaunināto bāzes līniju, Savienībai 2030. gadā būs jāpalielina energoefektivitātes vērienīgās ieceres vismaz par 13 %, salīdzinot ar 2020. gada atsaucē scenārijā paredzēto centienu līmeni. Šis jaunais veids, kā izteikt Savienības mērķrādītāju vērienīguma pakāpi, neietekmē faktisko nepieciešamo centienu līmeni.
- (29) Tāpēc Direktīva 2012/27/ES būtu attiecīgi jāgroza.
- (30) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, siltumnīcefekta gāzu emisiju, energoatkarības un enerģijas cenu samazināšanu nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

- (31) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem²⁸ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota, it sevišķi sakarā ar Eiropas Savienības Tiesas spriedumu lietā Komisija/Belģija²⁹ (lieta C-543/17),

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2018/2001

Direktīvu (ES) 2018/2001 groza šādi:

- (1) direktīvas 2. pantam pievieno šādu punktu:

“9a) “atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas” ir konkrēta vieta uz sauszemes vai jūrā, ko dalībvalsts izraudzījusi kā īpaši piemērotu tādu staciju ierīkošanai, kurās ražo enerģiju no atjaunojamiem energoresursiem, izņemot biomasas sadedzināšanas stacijas;”;

- (2) direktīvas 3. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis kopīgi nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars Savienības enerģijas bruto galapatēriņā līdz 2030. gadam sasniedz vismaz 45 %.”;

- (3) direktīvas 15. pantā iekļauj šādu 2.a punktu:

“2.a Dalībvalstis veicina jaunu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju testēšanu ierobežotu laiku reālos apstākļos īstenotos pilotprojektos; testēšanu veic kompetentās iestādes uzraudzībā saskaņā ar piemērojamajiem ES tiesību aktiem un pienācīgiem aizsardzības pasākumiem, kas nodrošina elektroenerģijas sistēmas drošu darbību un palīdz izvairīties no nesamērīgas ietekmes uz iekšējā tirgus darbību.”;

- (4) iekļauj šādu 15.b pantu:

“15.b pants

To teritoriju kartēšana, kas vajadzīgas valstu devumiem nolūkā sasniegt AER 2030. gada mērķrādītāju

- (1) Līdz [1 gads pēc stāšanās spēkā] dalībvalstis apzina sauszemes un jūras teritorijas, kas vajadzīgas, lai ierīkotu stacijas enerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem, un kas nepieciešamas, lai izpildītu savu valsts devumu atjaunojamās enerģijas 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā saskaņā ar šīs direktīvas 3. pantu. Šādas teritorijas ir samērīgas ar aplēstajām trajektorijām un kopējo plānoto atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju uzstādīto jaudu, kas noteikta dalībvalstu nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kuri atjaunināti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu.
- (2) Apzinot 1. punktā minētās teritorijas, dalībvalstis ņem vērā:

²⁸ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

²⁹ Tiesas 2019. gada 8. jūlija spriedums lietā Komisija/Belģija, C-543/17, ECLI: ES: C:2019:573.

- (a) atjaunojamās enerģijas resursu pieejamību un dažādu tehnoloģiju atjaunojamās enerģijas ražošanas potenciālu sauszemes un jūras teritorijās;
 - (b) prognozēto enerģijas pieprasījumu;
 - (c) relevantās tīkla infrastruktūras, uzkrāšanas un citu elastīguma rīku pieejamību vai šādas tīkla infrastruktūras un uzkrāšanas izveides potenciālu.
- (3) Dalībvalstis dod priekšroku tam, ka 1. punktā minētā pienākuma rezultātā noskaidrotās teritorijas tiek izmantotas vairākiem mērķiem.”;
- (5) iekļauj šādu 15.c pantu:

“15.c pants

Atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas

- (1) Līdz [2 gadi pēc stāšanās spēkā] dalībvalstis pieņem plānu (plānus), kurā 15.b panta 1. punktā minētajās teritorijās ir izraudzītas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas vienam vai vairākiem atjaunojamo energoresursu veidiem. Minētajā plānā (plānos) dalībvalstis:
- (a) izraugās pietiekami viendabīgas sauszemes un jūras teritorijas, kurās, ņemot vērā izvēlētās teritorijas īpatnības, nav paredzams, ka konkrēta veida vai veidu atjaunojamās enerģijas izvēršanai būs būtiska ietekme uz vidi. To darot, dalībvalstis:
 - prioritāti dod mākslīgām un apbūvētām platībām, piemēram, jumiem, transporta infrastruktūras teritorijām, stāvvietām, atkritumu poligoniem, rūpnieciskiem objektiem, raktuvēm, mākslīgām iekšzemes ūdenstilpēm, ezeriem vai ūdenskrātuvēm un attiecīgā gadījumā komunālo notekūdeņu attīrīšanas objektiem, kā arī noplicinātai zemei, kas nav izmantojama lauksaimniecībā;
 - izslēdz *Natura 2000* teritorijas un dabas parkus un rezervātus, apzinātos putnu migrācijas ceļus, kā arī citas teritorijas, kas noskaidrotas, pamatojoties uz jutīguma kartēm un nākamajā punktā minētajiem rīkiem, izņemot šādās vietās esošas mākslīgas un apbūvētas platības, piemēram, jumus, stāvvietas vai transporta infrastruktūru;
 - to teritoriju apzināšanā, kurās atjaunojamās enerģijas stacijām nebūtu būtiskas ietekmes uz vidi, izmanto visus piemērotos rīkus un datu kopas, arī savvaļas dzīvnieku jutīguma kartēšanu;
 - (b) izstrādā pienācīgus noteikumus par izraudzītajām atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgām teritorijām, arī par mitigācijas pasākumiem, kas jāpieņem attiecībā uz atjaunojamās enerģijas staciju, līdzās izvietotu enerģijas uzkrāšanas kompleksu, kā arī to pieslēgšanai tīklam vajadzīgo aktīvu ierīkošanu, lai novērstu vai, ja tas nav iespējams, būtiski samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka tiek piemēroti pienācīgi mitigācijas pasākumi, lai novērstu Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 2. punktā un 12. panta 1. punktā, Direktīvas 2009/147/EEK 5. pantā un Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punktā aprakstītās situācijas.

Šādi noteikumi ir pielāgoti katras apzinātās atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgās teritorijas specifikai, katrā teritorijā izvēšamajai atjaunojamās enerģijas tehnoloģijai vai tehnoloģijām un identificētajai ietekmei uz vidi. Neskarot 16.a panta 4. un 5. punktu, ja atsevišķajos projektos šādi noteikumi tiek ievēroti un pienācīgi mitigācijas pasākumi tiek īstenoti, tad pieņem, ka projekti minētos noteikumus nepārkāpj. Ja nav plaši testēts, cik efektīvi ir jaunieviestie mitigācijas pasākumi, kuru nolūks ir pēc iespējas novērst ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2009/147/EEK aizsargāto sugu nonāvēšanu vai traucēšanu vai jebkādu citu ietekmi uz vidi, tad dalībvalstis var atļaut tos izmantot ierobežotu laiku vienā vai vairākos pilotprojektos ar noteikumu, ka šādu pasākumu efektivitāte tiek cieši uzraudzīta un, ja tie izrādās neefektīvi, nekavējoties tiek veiktas pienācīgas darbības.

Dalībvalstis minētajā plānā paskaidro, kāds novērtējums veikts, lai apzinātu katru izraudzīto ražošanai izdevīgo teritoriju, pamatojoties uz a) apakšpunktā izklāstītajiem kritērijiem, un apzinātu pienācīgus mitigācijas pasākumus.

- (2) Pirms pieņemt plānu (plānus), kurā ir izraudzītas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas, veic vidisko novērtējumu saskaņā ar Direktīvā 2001/42/EK izklāstītajiem nosacījumiem un attiecīgā gadījumā, ja tajās ietilpst mākslīgas un apbūvētas platības, kas atrodas *Natura 2000* teritorijās un kam var būt būtiska ietekme uz šīm teritorijām, veic pienācīgu novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu.
- (3) Plānu (plānus), kurā ir izraudzītas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas, publisko un periodiski pārskata vismaz nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšanas kontekstā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu.”;
- (6) direktīvas 16. pantu aizstāj ar šādu:

“16. pants

Atļauju piešķiršanas procesa organizācija un galvenie principi

- (1) Atļauju piešķiršanas process aptver attiecīgās administratīvās atļaujas būvēt, energoatjaunināt un ekspluatēt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanas stacijas, līdzās izvietotus enerģijas uzkrāšanas kompleksus un to pieslēgšanai tīklam vajadzīgos aktīvus, t. sk. vajadzības gadījumā tīkla pieslēguma atļaujas un vidiskos novērtējumus. Atļauju piešķiršanas process ietver visas procedūras, sākot no pieteikuma derīguma atzīšanas saskaņā ar 2. punktu līdz brīdim, kad relevantā iestāde vai iestādes paziņo galīgo lēmumu par procedūras iznākumu.
- (2) Kompetentā iestāde validē pieteikumu ne vēlāk kā četrpadsmit dienas pēc pieteikuma saņemšanas (attiecībā uz stacijām, kas atrodas ražošanai izdevīgās teritorijās) un ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc pieteikuma saņemšanas (attiecībā uz stacijām, kas atrodas ārpus ražošanai izdevīgām teritorijām) vai, ja attīstītājs nav nosūtījis visu pieteikuma apstrādei vajadzīgo informāciju, pieprasa attīstītājam iesniegt pilnīgu pieteikumu četrpadsmit dienu laikā no šāda pieprasījuma saņemšanas. Ja attīstītājs šajā termiņā pilnīgu pieteikumu neiesniedz, kompetentā iestāde pieteikumu var rakstiski noraidīt. Noraidījuma gadījumā kompetentā iestāde savu lēmumu pamato. Attīstītājs jaunu pieteikumu var atkārtoti iesniegt jebkurā brīdī pēc šādas noraidīšanas. Par

atļauju piešķiršanas procesa sākumu uzskata dienu, kad kompetentā iestāde atzinusi pieteikuma derīgumu.

- (3) Dalībvalstis izveido vai izraugās vienu vai vairākus kontaktpunktus. Minētie kontaktpunkti pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma sniedz norādījumus un palīdzību visa administratīvo atļauju pieprasīšanas un piešķiršanas procesa laikā. Visa procesa laikā pieteikuma iesniedzējam neprasa sazināties ar vairāk kā vienu kontaktpunktu. Kontaktpunkts pieteikuma iesniedzējam pārredzami palīdz iziet administratīvo atļauju pieprasīšanas procesu, t. sk. vidiskos etapus, līdz brīdim, kad atbildīgās iestādes procesa beigās pieņem vienu vai vairākus lēmumus, tam sniedz visu vajadzīgo informāciju un attiecīgā gadījumā iesaista citas administratīvās iestādes. Kontaktpunkts nodrošina šajā direktīvā noteikto atļauju piešķiršanas procedūru termiņu ievērošanu. Pieteikuma iesniedzējiem ir atļauts relevantos dokumentus iesniegt digitālā formātā. Līdz [2 gadi pēc stāšanās spēkā] dalībvalstis nodrošina, ka visas procedūras norit elektroniskā formātā.
 - (4) Kontaktpunkts atjaunojamās enerģijas ražošanas staciju attīstītājiem dara pieejamu procedūru rokasgrāmatu un minēto informāciju sniedz arī tiešsaistē, skaidri aplūkojot arī nelielus projektus un no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju projektus. Tiešsaistes informācijā pieteikuma iesniedzējam norāda attiecīgo kontaktpunktu, kurā jāiesniedz pieteikums. Ja dalībvalstī ir vairāk nekā viens kontaktpunkts, tad tiešsaistes informācijā pieteikuma iesniedzējam norāda, kurā no šiem kontaktpunktiem pieteikums jāiesniedz.
 - (5) Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir ērta piekļuve vienkāršām procedūrām, t. sk. attiecīgā gadījumā alternatīviem strīdu izšķiršanas mehānismiem, kas paredzēti strīdu izšķiršanai par atļauju piešķiršanas procesu un par atļauju izsniegšanu atjaunojamās enerģijas staciju būvniecībai un ekspluatācijai.
 - (6) Termiņus, kas noteikti 16.a, 16.b un 16.c pantā, piemēro, neskarot pārsūdzības tiesā, tiesiskās aizsardzības līdzekļus un citas tiesvedības tiesā vai šķīrējtiesā, un alternatīvus strīdu izšķiršanas mehānismus, to vidū sūdzību procedūras, ārpusstiesas pārsūdzības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, un tos var pagarināt uz šādu procedūru laiku.
 - (7) Dalībvalstis nodrošina, ka pārsūdzībām administratīvā kārtā un tiesā atjaunojamās enerģijas ražošanas stacijas attīstības projekta vai ar to saistītā tīkla pieslēguma kontekstā, to vidū ar vidiskajiem aspektiem saistītajām pārsūdzībām, piemēro visātrāko administratīvo un tiesas procedūru, kas ir pieejama relevantajā valsts, reģionālā un vietējā līmenī.”;
- (7) iekļauj šādu 16.a pantu:

“16.a pants

Atļauju piešķiršanas process projektiem atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgās teritorijās

- (1) Dalībvalstis nodrošina, ka 16. panta 1. punktā minētais atļauju piešķiršanas process projektiem atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgās teritorijās nepārsniedz vienu gadu. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos minēto viena gada periodu var pagarināt vēl par ilgākais trim mēnešiem. Šādā gadījumā

dalībvalstis attīstītāju skaidri informē par ārkārtas apstākļiem, kas pamato pagarinājumu.

- (2) Atļauju piešķiršanas process tādu staciju energoatjaunināšanai un jaunām iekārtām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir mazāka nekā 150 kW, līdzās izvietotiem enerģijas uzkrāšanas kompleksiem, kā arī to tīkla pieslēgumam, kas atrodas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgās teritorijās, nepārsniedz sešus mēnešus. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, piemēram, sevišķi svarīgu drošuma apsvērumu dēļ, ja energoatjaunināšanas projekts būtiski ietekmē tīklu vai iekārtas sākotnējo jaudu, izmēru vai sniegumu, minēto viena gada termiņu var pagarināt vēl par ilgāka trim mēnešiem. Dalībvalstis projekta attīstītāju skaidri informē par ārkārtas apstākļiem, kas pamato pagarinājumu.
- (3) Neskarot 4. un 5. punktu, atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 2. punkta un II pielikuma 3. punkta a), b), d), h), i) apakšpunkta, kā arī 6. punkta c) apakšpunkta atsevišķi vai saistībā ar minētās direktīvas 13. punkta a) apakšpunktu, ciktāl tas attiecas uz atjaunojamās enerģijas projektiem, ja tiek iesniegti jauni pieteikumi jau izraudzītajās teritorijās, kas ir izdevīgas atjaunīgās enerģijas ražošanai ar attiecīgo tehnoloģiju, veidot vai energoatjaunināt atjaunojamās enerģijas stacijas (izņemot biomasas sadedzināšanas stacijas), līdzās izvietotus uzkrāšanas kompleksus, kā arī to tīkla pieslēgumus, tad šādus pieteikumus atbrīvo no prasības veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktu, ja šie projekti atbilst noteikumiem un pasākumiem, kas paredzēti saskaņā ar 15.c panta 1. punkta b) apakšpunktu. Iepriekš minētais atbrīvojums no Direktīvas 2011/92/ES piemērošanas neattiecas uz projektiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi citā dalībvalstī, vai ja to saskaņā ar minētās direktīvas 7. pantu pieprasa dalībvalsts, kuru tie varētu būtiski ietekmēt.

Atkāpjoties no Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punkta, nav jāveic novērtējums par pirmajā daļā minēto staciju ietekmi uz *Natura 2000* teritorijām.

- (4) Dalībvalstu kompetentās iestādes veic 3. punktā minēto pieteikumu izvērtēšanu. Šādas izvērtēšanas mērķis ir noskaidrot, vai kāds no šādiem projektiem, ņemot vērā to ģeogrāfisko teritoriju vides jutīgumu, kurā tie atrodas, var radīt būtisku neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, kas nav tikusi konstatēta vidiskajā novērtējumā par plānu (plāniem), kurā tiek izraudzītas atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgas teritorijas un kuru veic saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK un attiecīgā gadījumā Direktīvu 92/43/EEK. Energoatjaunināšanas projektu izvērtēšanā apskata tikai potenciālo ietekmi, kas izriet no izmaiņām vai paplašinājumiem, salīdzinājumā ar sākotnējo projektu.

Šādas izvērtēšanas nolūkā projekta attīstītājs sniedz informāciju par projekta raksturlielumiem, par tā atbilstību noteikumiem un pasākumiem, kas noskaidroti saskaņā ar 15.c panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu, attiecībā uz konkrēto ražošanai izdevīgo teritoriju, par visiem papildu pasākumiem, kas pieņemti projekta satvarā, un par to, kā šie pasākumi risina ietekmi uz vidi. Šādu izvērtēšanu pabeidz 30 dienu laikā no dienas, kad iesniegti pieteikumi par jaunām atjaunojamās enerģijas stacijām, izņemot pieteikumus par iekārtām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir mazāka nekā 150 kW. Attiecībā uz šādām iekārtām un jauniem pieteikumiem par staciju energoatjaunināšanu izvērtēšanas posmu pabeidz 15 dienu laikā.

- (5) Pēc izvērtēšanas procesa 3. punktā minētos pieteikumus no vidiskā viedokļa atļauj bez speciāla kompetentās iestādes lēmuma, ja vien kompetentā iestāde nepieņem administratīvu lēmumu, kas ir pienācīgi pamatots un balstīts uz skaidriem pierādījumiem, ka konkrētais projekts, ņemot vērā tā atrašanās vietas ģeogrāfiskās teritorijas vides jutīgumu, ļoti iespējams, radīs būtisku neparedzētu nelabvēlīgu ietekmi, kuru nevar mazināt ar pasākumiem, kas noskaidroti plānā (plānos), kurā tiek izraudzītas ražošanai izdevīgas teritorijas, vai pasākumiem, ko ir ierosinājis projekta attīstītājs. Šādu lēmumu publisko. Uz šādiem projektiem attiecas novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/EK un attiecīgā gadījumā novērtējums saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu, un to veic sešu mēnešu laikā pēc izvērtēšanas lēmuma pieņemšanas.
- (6) Ja atļauju piešķiršanas procesā, kas attiecas uz 1. un 2. punktā minētajiem pieteikumiem, relevantās administratīvās struktūras noteiktajā termiņā atbildi nesniedz, tas nozīmē, ka šie konkrētie administratīvie posmi ir uzskatāmi par apstiprinātiem, izņemot gadījumus, kad konkrētajam projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar 5. punktu. Visi izrietošie lēmumi ir publiski pieejami.”;
- (8) iekļauj šādu 16.b pantu:

“16.b pants

Atļauju piešķiršanas process projektiem ārpus atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgām teritorijām

- (1) Dalībvalstis nodrošina, ka 16. panta 1. punktā minētais atļauju piešķiršanas process projektiem ārpus atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgām teritorijām nepārsniedz divus gadus. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos minēto divu gadu periodu var pagarināt vēl par ilgākais trim mēnešiem. Šādā gadījumā dalībvalstis attīstītāju skaidri informē par ārkārtas apstākļiem, kas pamato pagarinājumu.
- (2) Ja saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES vai Direktīvu 92/43/EEK ir nepieciešams vidiskais novērtējums, to veic vienā procedūrā, kurā apvienoti visi konkrētam projektam relevantie novērtējumi. Ja ir nepieciešams šāds ietekmes uz vidi novērtējums, kompetentā iestāde, ņemot vērā attīstītāja sniegto informāciju, sniedz atzinumu par tās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kas attīstītājam jāiekļauj ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā, kura darbības jomu pēc tam nepaplašina. Ja konkrētajos projektos ir pieņemti pienācīgi mitigācijas pasākumi, jebkādu saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 12. panta 1. punktu un Direktīvas 2009/147/EK 5. pantu aizsargāto sugu nonāvēšanu vai traucēšanu neuzskata par tīšu. Ja nav plaši testēts, cik efektīvi ir jaunieviesti mitigācijas pasākumi, kuru nolūks ir pēc iespējas novērst ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2009/147/EEK aizsargāto sugu nonāvēšanu vai traucēšanu vai jebkādu citu ietekmi uz vidi, tad dalībvalstis var atļaut tos izmantot ierobežotu laiku vienā vai vairākos pilotprojektos ar noteikumu, ka šādu pasākumu efektivitāte tiek cieši uzraudzīta un, ja tie izrādās neefektīvi, nekavējoties tiek veiktas pienācīgas darbības. Energoatjaunināšanas projektiem un jaunām iekārtām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir mazāka nekā 150 kW, līdzās izvietotiem enerģijas uzkrāšanas kompleksiem, kā arī to tīkla pieslēgumam, kas atrodas ārpus atjaunīgās enerģijas ražošanai izdevīgām teritorijām, piemērojamais atļauju piešķiršanas process, ietverot vidiskos

novērtējumus, ja tie nepieciešami atbilstīgi relevantajiem tiesību aktiem, nepārsniedz vienu gadu. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos minēto viena gada periodu var pagarināt vēl par ilgākais trim mēnešiem. Dalībvalstis attīstītājus skaidri informē par ārkārtas apstākļiem, kas pamato pagarinājumu.

Dalībvalstis sekmē tādus energoatjaunināšanas projektus, kas atrodas ārpus ražošanai izdevīgām teritorijām, proti, nodrošina, ka tad, ja saskaņā ar Savienības vides tiesību aktiem ir nepieciešams projekta vidiskais novērtējums, šādu novērtējumu attiecina tikai uz potenciālo ietekmi, kas izriet no izmaiņām vai paplašinājumiem, salīdzinājumā ar sākotnējo projektu.”;

- (9) iekļauj šādu 16.c pantu:

“16.c pants

Atļauju piešķiršanas process saules enerģijas aprīkojuma uzstādīšanai mākslīgās struktūrās

- (1) Dalībvalstis nodrošina, ka 16. panta 1. punktā minētais atļauju piešķiršanas process saules enerģijas aprīkojuma, t. sk. ēkās integrētu saules enerģijas iekārtu, uzstādīšanai esošās vai nākotnē paredzētās mākslīgās struktūrās (izņemot mākslīgas ūdens virsmas) – ar noteikumu, ka šādu struktūru galvenā funkcija nav saules enerģijas ražošana, – nepārsniedz trīs mēnešus. Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 2. punkta un II pielikuma 3. punkta a) un b) apakšpunkta atsevišķi vai saistībā ar minētās direktīvas 13. punkta a) apakšpunktu, šāda saules enerģijas aprīkojuma uzstādīšanu attiecīgā gadījumā atbrīvo no prasības veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktu.”;

- (10) iekļauj šādu 16.d pantu:

“16.d pants

Sevišķi svarīgas sabiedrības intereses

Līdz [trīs mēneši no spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis nodrošina, ka līdz klimatneitralitātes sasniegšanai atļauju piešķiršanas procesā, kad Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta un 16. panta 1. punkta c) apakšpunkta, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punkta un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta nolūkā tiek meklēts līdzsvars starp atsevišķu gadījumu juridiskajām interesēm, tiek uzskatīts, ka atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanas staciju plānošana, būvniecība un ekspluatācija, to pieslēgums tīklam un pats saistītais tīkls un uzkrāšanas aktīvi ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai.”

2. pants

Grozījums Direktīvā 2010/31/ES

Direktīvu 2010/31/ES groza šādi:

- (1) iekļauj šādu 9.a pantu:

“9.a pants
Saules enerģija ēkās

Dalībvalstis nodrošina, ka visas jaunās ēkas ir projektētas tā, lai, pamatojoties uz objekta virsmas saules apstarojumu, optimizētu to saules enerģijas ražošanas potenciālu un dotu iespēju vēlāk izmaksefektīvi uzstādīt saules enerģijas tehnoloģijas.

Dalībvalstis nodrošina piemērotu saules enerģijas iekārtu izvietojumu:

- (a) līdz 2026. gada 31. decembrim – visās jaunajās sabiedriskajās un komerciālajās ēkās, kuru lietderīgā grīdas platība ir lielāka nekā 250 kvadrātmetri;
- (b) līdz 2027. gada 31. decembrim – visās esošajās sabiedriskajās un komerciālajās ēkās, kuru lietderīgā grīdas platība ir lielāka nekā 250 kvadrātmetri; un
- (c) līdz 2029. gada 31. decembrim – visās jaunajās dzīvojamās ēkās.

Dalībvalstis valsts līmenī nosaka un dara publiski pieejamus kritērijus šo pienākumu praktiskai īstenošanai un iespējamiem izņēmumiem attiecībā uz konkrētiem ēku veidiem saskaņā ar saules enerģijas iekārtu novērtēto tehnisko un ekonomisko potenciālu un to ēku raksturlielumiem, uz kurām attiecas šis pienākums.”

3. pants
Grozījums Direktīvā 2012/27/ES

Direktīvu 2012/27/ES groza šādi:

- (1) direktīvas 3. panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Dalībvalstis kopīgi nodrošina enerģijas patēriņa samazinājumu 2030. gadā vismaz par 13 % salīdzinājumā ar 2020. gada atsaucē scenārija prognozēm, lai 2030. gadā Savienības enerģijas galapatēriņš nepārsniegtu 750 Mtoe un Savienības primārās enerģijas patēriņš nepārsniegtu 980 Mtoe.”

4. pants
Transponēšana

- (1) Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. panta 10. punkta prasības, vēlākais līdz [trīs mēneši pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā].

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. panta 1., 2., 3., 4., 6., 8. un 9. punkta un 3. panta prasības, vēlākais līdz [viens gads pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā].

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. panta 5. un 7. punkta un 2. panta prasības, vēlākais līdz [divi gadi pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā].

Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē.

- (2) Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

5. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

6. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*